

REVISTA PRESEI

BULETIN SĂPTĂMÂNAL AL DIRECȚIUNII PRESEI ȘI INFORMAȚIILOR
DIN MINISTERUL AFACERILOR STRĂINE

Nr. 31.

Joi, 13 August 1936

S U M A R :

I. PRESA STRĂINĂ DESPRE ROMÂNIA

a) POLITICA EXTERNĂ :		c) CULTURĂ ȘI ARTĂ :	
	Pag.		Pag.
Presa bulgară	594	Presa braziliană	595
		„ elvețiană	595
b) ECONOMIE ȘI FINANȚE :		d) DIVERSE :	
Presa elvețiană	594	Presa polonă	595
„ greacă	594	„ germană	595
„ austriacă	595		
„ maghiară	595		

II. EVENIMENTELE DIN SPANIA

	Pag.
Presa franceză	595
„ engleză	597
„ germană	597
„ sovietică	599
„ elvețiană	599
„ vaticanului	600
„ bulgară	600

III. SITUAȚIA POLITICĂ DIN GRECIA

Presa greacă	600
„ franceză	601
„ germană	601
„ elvețiană	602

IV. VIZITA GENERALULUI GAMELIN ÎN POLONIA

	Pag.
Presa polonă	602
„ franceză	602
„ cehoslovacă	603

V. PROBLEME EUROPENE

Acordul germano-austriac	603
Politica externă a Angliei	603
Politica externă a U. R. S. S.	603
Ungaria și politica europeană	603

VI. CHESTIUNI MONDIALE

Japonia și Marea Britanie	604
-------------------------------------	-----

PRESA STRĂINĂ DESPRE ROMÂNIA

POLITICA EXTERNĂ

Presa bulgară.

MIR din 3 August publică, sub titlul: „Relațiunile româno-bulgare“, următorul articol:

„Negocierile cu vecina noastră din Nord au fost re-luate. Se caută o soluție a chestiunilor litigioase. Ele sunt mari și mici. Unii gândesc și alții spun că soluția lor va aduce o ameliorare în raporturi și o apropiere între ambele State, care — ceea ce nu trebuie uitat — sunt vecine. În această direcție, se poate spune că și unii și alții își fac iluzii.

„Nu soluția chestiunilor litigioase va ameliora relațiunile, ci ameliorarea celor din urmă și dorul de înțelegere a tuturor care vor aduce soluția acestor chestiuni. Exemplul ameliorării relațiilor noastre cu Iugoslavia este elocvent și decisiv. În cazul de față, negocierile cu România sunt lente, aspirațiunile mari, iar cererile irealizabile, fiindcă ele pornesc dintr'un punct de vedere diplomatic, căruia îi lipsesc considerațiunile politice și de Stat. Observăm cu regret că pe când se duc tratative la Sofia, în România presa naționalistă continuă campania ei împotriva minorității bulgare și împotriva „persecuțiilor Românilor în Bulgaria“, iar în Cadrilater se continuă de a amenința cu schimbul populațiunii minoritare. În afară de aceasta, minoritatea română din Bulgaria crește mereu în imaginația presei naționale române și ajunge la proporțiuni fantastice: mai mult de „o sută de mii de Români“ în valea Dunării și a Timocului, și mai mult de „cincizeci de mii de Români“ în valea Strumei sunt „persecutați și turburați“.

„Având în vedere atitudinea de încredere rară a presei bulgare, a societății și a guvernului față de relațiunile noastre cu România, cât și dorința de coprehensiune cu această țară, trebuie să subliniem că, cu un mijloc special guvernul român complică mult negocierile. Noi relevăm acest mijloc special, deoarece știm foarte bine că guvernul român actual este în stare nu numai să oprească această inutilă campanie de presă, ci să rețină și diferitele măsuri șoviniste care amenință populațiunea din Cadrilater. Guvernul, nu numai că n'a făcut aceasta, dar a prorogat și legea asupra Doborței Noi, lege care înseamnă o lovitură teribilă împotriva vieții economice a populației bulgare din Cadrilater, pe când Românii dela noi, cât de puțin ar fi, se bucură de egalitate politică și economică.

„Subliniem că suntem departe de a ne gândi la discutarea acestor chestiuni care privesc aceste două țări. Noi vrem să constatăm că negocierile pe cale diplomatică nu vor duce la înțelegerea dorită și la coprehensiune. Acolo unde două țări vecine au de aranjat chestiuni vitale, intervenția diplomației nu este suficientă. Este nevoie de un alt procedeu mai larg. Oamenii de Stat ai României au la îndemână acest procedeu și noi știm cât de bine l-au mânuit, cu privire la ameliorarea relațiilor lor cu un alt vecin, nemulțumindu-se numai cu negocieri diplomatice. Ultimele luni au schimbat mult politica internă și externă a Statelor europene. Multe alianțe vechi n'au rămas decât castele de hârtie, oamenii de Stat români știu aceasta foarte bine, politica lor este suplă și știe să se adapteze împrejurărilor și posibilităților noi.

„Nu ne îndoim nicio clipă de aptitudinile diplomatice, nici de posibilitățile oamenilor de Stat români și credem că, având în vedere punctul pe care se găsește actual-

mente politica externă a României, aceasta din urmă va examina în viitor relațiunile și apropierea româno-bulgară, nu numai pe cale diplomatică, pentru un oarecare timp și în vederea unei alianțe pe hârtie, ci cu un avânt politic larg, căutând și găsind o soluție durabilă și reușită pentru viitor, soluție indispensabilă pentru ambele țări“.

ECONOMIE ȘI FINANȚE

Presa elvețiană.

JOURNAL DES NATIONS, din 5 August, publică următoarele:

„După o statistică a ministerului de comerț român, Cehoslovacia importă anual un contingent de vinuri, care se ridică până la 7—8 milioane de litri. Or participarea României al acest import cehoslovac nu este decât de 155.000 litri (cam 2%). Cum vinul românesc este apreciat în Cehoslovacia, d. Sassu, ministrul de agricultură român, a hotărât să înceapă în Cehoslovacia o campanie de propagandă pentru vinurile românești. S'a hotărât: 1) să se organizeze în Cehoslovacia, chiar din toamnă aceasta, expoziții de produse agricole, mai ales de fructe și de vinuri românești; 2) să înființeze restaurante românești în orșele cehoslovace importante; 3) să înființeze în Cehoslovacia întreprinderi de vinuri românești“.

Presa greacă

Ziarul PROIA din Atena, cu data de 6 August, sub titlul „Porturile românești de pe Dunăre“, scrie următoarele:

„Românii se îngrijorează serios de încetineala crescândă a traficului în marile porturi dunărene, Brăila și Galați, constatată de câțva timp.

„Ei atribuie între altele, această decădere, a porturilor în chestiunea faptului, că producția Basarabiei a început a fi exportată prin două porturi mici: Reni și Bugaz.

„Reni, este situat la Dunăre, la aproape zece mile mai departe de portul Galați, având mijloace de încărcare cu totul primitive.

„Cu toate acestea o mare parte a grâului, a secarei și a porumbului din Barabia este exportată acum prin aceste porturi în loc să fie transportată pe cale ferată la porturile Galați și Brăila, pe unde se făceau înainte aceste exporturi.

„Pe de altă parte, o cantitate destul de importantă de cereale ale Basarabiei, este transportată cu șlepurii pe Nistru la gurile acestui fluviu, la Bugaz. Dar micșorarea traficului porturilor Brăila și Galați este datorită mai ales faptului că exportul român pe Dunăre și Marea Neagră, este foarte redus, pe de o parte din cauza micșorării producției și pe alta fiindcă o parte din cerealele exportate sunt trimise în Germania prin Dunărea de sus.

„Din punctul de vedere grec, încetineala tarifului în porturile Brăila și Galați este foarte supărătoare, deoarece numeroasele comunități grecești stabilite în aceste două orașe prosperau, grație traficului care era odinioară înfloritor. Grecii din porturi sunt primii care resimt azi repercusiunile stagnării“.

Presa austriacă.

NEUE FREIE PRESSE din 9 August publică următoarea corespondență primită din București:

„Exportul grâului a fost foarte viu după strângerea recoltei noi. Acum se aud temeri că în cazul când exportul va continua fără restricțiuni, aprovizionarea pieței indigene nu va fi suficientă. Acest punct de vedere se bazează mai cu seamă pe faptul că porumbul a suferit din cauza secetei.

„Guvernul n'a luat deocamdată atitudine față de dorințele de restricțiune cu privire la exportul grâului și pare că va dispune numai ca Centrala Cooperativă agricolă să rețină rezerve pentru lunile din primăvară“.

Presa maghiară.

In numărul din 11 August, PESTER LLOYD scrie într-o corespondență din București semnată de d. Kövier:

„In urma secetei din România, recolta porumbului va împlini numai în parte așteptările.

„Nu greșim, dacă presupunem că România nu va putea exporta mai mult porumb decât într'un an medioeru.

„Inrăutățirea recoltei porumbului va avea influență nefavorabilă și asupra exportului grâului“, adaugă corespondentul ziarului maghiar.

CULTURĂ ȘI ARTĂ

Presa braziliană.

JORNAL DE COMERCIO din Rio de Janeiro, publică un lung articol dedicat celor două volume ale d-nei Margareta Barcianu, „Povestea numelui“ și „In țara jacobinilor“.

Autorul articolului face o foarte măgulitoare critică a celor două cărți și are cuvinte și aprecieri elogioase pentru personalitatea d-nei Borcianu și activitatea d-sale literară și artistică.

Presa elvețiană.

Revista RADIO-ZEITUNG din Zofingen (Elveția), publică o pagină de octav despre radiodifuziune din România, dând amănunte tehnice prețioase pentru radiofoniști; iar apoi are cuvinte elogioase pentru emisiunile românești, dar mai ales pentru voioasa și șagalnică muzică națională românească, recomandând-o radiofoniștilor străini, care caută desfătare și veselie.

DIVERSE

Presa polonă.

ILUSTROWANY KURJER CODZIENNY din 8 August publică sub titlul „Favoritul soarelui“, un lung folieton despre București, semnat de d-na Stefania Podhorskaokolow.

Autoarea, descriind călătoria ei dela Marea Neagră la București, redă impresiile ei despre acest oraș — „favorit al soarelui“, găsind cuvintele cele mai elogioase pentru frumusețea și splendoarea lui. A fost în deosebi impresionată de țaranul român, despre care scrie că „este baza solidă a bogăției țării românești“.

In încheiere, autoarea se ocupă de frumusețea Parcului Carol, „una din cele mai admirabile și cele mai bine întreținute grădini“.

Presa germană.

VÖLKISCHER BEOBACHTER din 9 August publică o fotografie cu un grup de români și românce, îmbrăcați în costume naționale, pe străzile Berlinului în drum spre mormântul soldatului necunoscut, unde au depus o coroană. În nota care însoțește fotografia, se descrie buna primire de care s'au bucurat la Berlin din partea guvernului, și se elogiază ținuta lor prietenească și voioasă, precum se descrie și buna impresie și manifestația de simpatie de care s'au bucurat din partea publicului berlinez.

Grupul român se compune din 60 de persoane, alcătuind un cor și dansatori de voioase jocuri românești, și se îndreptă spre Hamburg, unde se ducea să participe la „congresul pentru vacanță și recreație“.

EVENIMENTELE DIN SPANIA

Presa franceză.

Ziarul LE MATIN din 9 August ocupându-se de ședința consiliului de miniștri din acea zi, scrie:

„In cursul acestui consiliu, d. Leon Blum a subliniat termenii foarte curtenitori ai răspunsului german, care este îmbibat de un adevărat spirit de destindere și de conciliere.

„S'a precizat în acest consiliu de cabinet că nici într'un caz — până când negocierile internaționale în curs nu vor fi ajuns la rezultate concrete — nici arme, nici material de războiu nu vor fi livrate oficial guvernului din Madrid. Pentru a se împiedea contrabanda de furnituri de războiu în beneficiul celor doi beligeranți, fără deosebire, s'a hotărât să se ia măsuri complementare de control și supraveghere“.

EXCELSIOR, cu aceeași dată scrie:

„In actuala stare de lucruri, nimic nu ne îndreptățește să credem că guvernul Reichului caută să joace o partidă

mare pe tărîmul diplomatic, luând ca pretext evenimentele care se desfășoară în Spania. Majoritatea celorlalte națiuni cărora le-a fost adresată nota franceză va adera probabil la propunerile conținute în această notă. Se pare deci că se poate spera ca, într'un răstimp foarte scurt, formula de neutralitate întocmită de Quai d'Orsay să primească azeziunea unanimă a națiunilor care ar putea fi atinse de criza din Spania“.

LE POPULAIRE, scrie că: „dacă în Spania guvernul ar fi avut contra sa numai pe autorii revoitei, aceasta ar fi putut fi învinsă cu repeziciune. Fără intervenția Italiei și a Germaniei, generalii rebeli ar fi fost de pe acum reduși la neputință“.

In LE JOURNAL din 7 August, Saint-Brice semnează un articol intitulat: „A nu se juca cu focul“.

Vorbînd de criza spaniolă se ocupă de complicațiile pe care le poate crea faptul că se atribuie rebelilor și unor terțe puteri intențiuni fanteziste.

D. Saint-Brice, apoi adaugă: „Rebelii au de sigur alt-ceva mai bun de făcut decât să amenințe interesele franceze în Maroc“.

„Cât despre italieni nu merită într'adevăr să li se atribue combinațiuni atât de absurde. Cuvântul acesta nu e prea tare atunci când se presupune că după ce au lichidat așa de greu conflictul lor cu englezii, s'ar expune acum la riscuri mult mai grave“.

Ziaristul francez arată însă că o primejdie care ar trebui prevenită este aceea de a împiedeca Germania să profite de aceste evenimente pentru a reclama colonii.

Comentariile presei franceze din 9 Iulie se concentrează asupra comunicatului publicat după Consiliul de Miniștri ținut ieri.

PETIT PARISIEN, scrie: „Franța își menține deci atitudinea de neutralitate și va depinde acum de celelalte puteri ca această neutralitate să devină generală, adoptând și ele o atitudine asemănătoare“.

In LE JOURNAL, d-l Saint Brice, scrie: „Rămânem deci în echivocul neutralității relative, condiționale, subordonate corectitudinii celorlalți. Această atitudine riscă să prelungească concurența și neînțelegerile care au provocat atâtea neajunsuri în ultimele zile. Rămâne de dorit ca să se ajungă cât mai repede la încheierea unei convenții de neintervenție, care să aibă destulă precizie pentru a înlătura orice interpretări fanteziste“.

EXCELSIOR crede că este foarte probabil că principiul de neintervenție să fie admis, până la urmă, de puteri. Situația apare deci mai satisfăcătoare.

LE MATIN, notează reacțiunile favorabile din diferite capitale și adaugă: „Italia care a formulat câteva rezerve, va urma probabil Germania. Portugalia nu poate să nu accepte o inițiativă sprijinită de Marea Britanie“.

Ziarul crede deci că este probabil ca formula franceză să servească drept punct de plecare pentru un acord internațional“.

In general, ziarele din 10 Iulie subliniază că de câteva zile, se observă o destindere care a însemnat atmosfera diplomatică, și se felicită de această ameliorare a situației.

PETIT PARISIEN insistă în deosebi asupra faptului că rezultatele mulțumitoare au fost obținute grație hotărârilor luate sâmbătă de guvernul francez, precum și mulțumită sprijinului dat de cabinetul britanic. „Repezițiunea cu care cooperarea s'a tradus printr'o acțiune comună la Lisabona, Berlin și Roma, dovedește limpede ferma voință a Franței și Angliei, de a preveni complicațiile internaționale posibile. Quai d'Orsay va trece acum la a treia și ultima fază a acțiunii diplomatice, începută la 1 August: dela acordul internațional la acordul privitor la regulile de respectare a neutralității. Este probabil că acordul se va concretiza fie printr'un schimb de scrisori oficiale între puteri, fie prin publicarea simultană a unor declarațiuni identice în capitalele interesate“.

LE TEMPS din 5, 6, 7, 8 și 10 August ocupându-se de evenimentele din Spania, observă următoarele:

„Guvernamentalii, până la această dată, n'au ocupat Saragosa, iar rebelii n'au cuprins Madridul. Până la unul din aceste evenimente nu se poate preciza de partea cui va fi victoria.

„Guvernamentalii au sub comanda lor principalele unități navale cu care împiedecă transportul trupelor generalului Franco din zona Marocană în Spania continentală.

„Trupele generalului Mola sunt la 40 km. de Madrid; proiectul răsculaților este de a uni forțele rebele din Sud și forțele din Nord, vecine Portugaliei, pentru a bloca complet Castilia.

„Guvernamentalii au sub ordine un număr mai mare de oameni, însă mai puțin instruiți și mai puțin disciplinați decât rebelii, astfel se explică ordinea care domnește în regiunile ocupate de răsculați.

„In ceea ce privește politica de neintervenție, propunerea franceză a fost aprobată în principiu de Anglia.

„Ambasadorul Italiei, d. Cerutti, s'a întreținut la Quai d'Orsay cu d. Yvon Delbos.

„Ambasadorul Franței la Berlin, d. Francois-Poncet, s'a întreținut la Wilhelmstrasse cu baronul von Neurath; aceste fapte dovedesc cu prisosință eforturile făcute pentru a împiedeca degenerarea crizei spaniole în criză europeană.

„In ceea ce privește acordul în principiu pe care l-a dat Anglia, nu trebuie să înțelegem prin aceasta că guvernul din Londra pune condiții la adeziunea sa. Guvernul din Londra dorește ca negocierile să se extindă la toate puterile susceptibile de a interveni direct cum ar fi Germania și Portugalia. Guvernul german și italian este foarte preocupat de ajutorul pe care Rusia Sovietică ar putea să-l dea forțelor extremiste pe care guvernul din Madrid le-a adus pentru a coopera la apărarea cauzei lui. Guvernul din Bruxelles a decis ca exporturile de arme destinate Spaniei să fie condiționate de o autorizație specială.

„Antagonismul între cele două mistici care pasionează popoarele continentului, creiază o stare de spirit îngrijorătoare.

„Cu toate acestea, nimic nu ne autoriză să credem că Berlinul și Roma se pregătesc să speculeze evenimentele din Spania, spre a ajunge la o criză europeană.

„Intervenția germană în ceea ce privește executarea celor 4 supuși germani la Barcelona, a fost o intervenție pur diplomatică, perfect legală.

„Incidentul vaporului Sevilla care a fost prins sub focurile marinei de războiu spaniole la Tarache, a dat naștere la o protestare din partea Germaniei și a unui demers al contra-amiralului Carls pe lângă comandantul flotei guvernamentale spaniole, pentru a se lua toate măsurile spre a evita repetarea unor astfel de fapte.

„Germania nu va interveni sub o formă sau alta în conflict, însă incidentele de asemenea natură au ca efect atârțarea spiritelor și crearea unei atmosfere favorabile tuturor aventurilor.

„Franța propune un angajament general comportând nelivrarea către Spania — guvernamentalii sau rebelii — a materialului de războiu, interdicție care s'ar întinde actualmente și la toate categoriile de avioane, care în anumite țări nu sunt supuse azi la licențe de export.

„Franța făcând propunerea, trebuie să dea exemple, dar ea nu va putea să păstreze această atitudine dacă și celelalte State nu se vor conforma.

„Din sursă britanică s'a desmintit că s'ar fi primit avizul dela Berlin, prin care Germania ar considera posibilitatea unei demonstrații navale în apele spaniole“.

„Sunt simptome favorabile despre o serioasă destindere dacă nicio imprudentă nu va fi comisă pe teren diplomatic“.

Ziarele din 11 August continuă să arate mare interes pentru chestiunea neutralității marilor puteri în războiul civil din Spania.

PETIT PARISIEN *scrie:*

„Impresia favorabilă stăruie la Paris și la Londra. Nu au fost încă înlăturate toate dificultățile, dar sunt speranțe că se va ajunge în curând la un acord internațional“.

Correspondentul din Roma al ziarului LE JOUR, înregistrează adeziunea Italiei la propunerea franceză și subliniază sângele recu al Italiei, față de situația din Spania.

„Italia nu înțelege să dramatizeze incidentul relativ la executarea cetățenilor italieni, nici să se servească de el ca de un pretext pentru vreun fel de represalii. Calmul italian față de evenimentele din Spania nu este sinonim cu indiferența. Guvernul fascist ia toate măsurile ce ar fi eventual necesare pentru apărarea intereselor sale în Mediterana“.

PETIT JOURNAL, *spune:*

„Răspunsul Moscovei, limpede și precis, constituie un angajament. Răspunsul Romei, favorabil în bloc, este mai puțin favorabil în amănunte. Pentru italieni se pune chestiunea de a câștiga timp. Se va discuta atâta cât va trebui ca rebelii să fie aprovizionați în chip convenabil. Și în acest timp se cere guvernului nostru să-și proclame neutralitatea unilaterală. Trebuie să se proclame că neutralitatea Franței nu poate fi decât aspectul național al unei situații internaționale, negociată și stabilită la egalitate de drepturi și datorii. Cine propune altelea, propune renunțarea Franței la misiunea ce și-a propus“.

D-na Tabouis își exprimă neliniștea, în L'OEUVRE, cu privire la acțiunea Berlinului. Ea arată totuși, după informațiile culese din această capitală, că:

„Reichul nu va încerca, pentru moment, o aventură serioasă în Mediterană, dar el nu-și va da semnătura la un acord de neutralitate, decât în ziua când va socoti că generalii au primit destule munițiuni pentru ca triumful lor să fie incontestabil“.

D-na Tabouis adaugă:

„Credem a ști că dacă nu se poate ajunge la încheierea unui acord până în câteva zile, o nouă consultare în Consiliul de Miniștri se va face pentru a se stabili dacă Franța nu trebuie să-și reia libertatea de acțiune, pe care și-a rezervat-o în cazul când negocierile ar da greș“.

Ziarele franceze din 12 August, înregistrează noile adeziuni la formula franceză de neutralitate, și notează cu satisfacție șansele de a se ajunge la un acord grabnic.

LE PETIT PARISIEN *scrie:*

Se crede că nota germană va fi ea și nota italiană, favorabilă, în principiu și că va ridica aceleași rezerve. Se speră că un acord de principiu va putea interveni în scurt timp în această privință. Cercurile noastre oficiale văd în actuala prudență a Germaniei un semn favorabil. Vizita amiralului comandat al escadre germane din Mediterana, pe care a făcut-o d-lui Companys, președintele generalității catalane, este interpretată ca o expresie a dorinței de a se evita complicațiunile. Dispoziția Sovietelor față de eforturile diplomatice ale Franței rămâne excelentă. Credem a ști că comisarul pentru Afacerile Străine al U. R. S. S., ar fi dispus să accepte, cu condiția reciprocității, angajamentul de a face să înceteze manifestațiile de solidaritate ale poporului rus, față de guvernul din Madrid“.

LE JOURNAL *scrie:*

„In marile tulburări internaționale ale ceasului de față, este cel puțin un element liniștitor. Acest element

este că toată lumea pare să-și dea seama bine de gravitatea și de riscurile ce pot interveni, și că nimeni nu pare dispus să le înfrunte“.

L'ECHO DE PARIS *observă:*

„Este cu neputință pentru guvern, oricare ar fi el, să împiedece pe supușii săi de a lupta pe alt pământ.“

Ziarul crede că dacă s'ar interzice, cum cere guvernul italian, expedierea de fonduri uneia sau alteia din părțile care luptă în Spania, aceasta ar însemna, în realitate, să se dăuneze intereselor rebelilor, de oarece guvernul din Madrid dispune de aurul dela Banca Spaniei și ar fi puțin atins de această măsură.

„Socotelilor cerute de Italia noi nu le găsim o importanță și o utilitate practică. Europa trebuie să se mulțumească cu ceea ce este posibil și realismul dela Roma și Berlin ar trebui să fie sensibil la acest fapt“.

L'OEUVRE *crede că textul răspunsului german va fi identic cu acel al răspunsului italian.*

„In urma conversațiilor pe care le-a avut d. Van-Sittart, secretarul general permanent al Ministerului de Externe britanic, cu cercurile conducătoare germane și cu Fuehrerul, Reichul se gândește la necesitatea de a proceda cu prudență în chestiunea mediteraniană, dar aceasta nu înseamnă de loc că Fuehrerul renunță la planurile sale, de a pune în curând piciorul în Maroc“.

Presa engleză.

Ziarele engleze din 11 August, continuă să fie îngrijorate de atitudinea Italiei și Germaniei față de evenimentele din Spania.

DAILY EXPRESS *constată că:* „cu fiecare zi ce trece fără vreo intervenție în Spania, se măsoară riscurile unei calamități. Marea Britanie rămâne în afară de conflict și speră că inițiativa ei va fi urmată și de celelalte puteri. In acest caz, foel din Spania se va stinge dela sine, căci spaniolii nu pot continua să se măcelărească între ei multă vreme“.

NEWS CHRONICLE *regretă că răspunsul, de principiu, al Italiei, are o valoare foarte îndoelnică, prin rezervele puse și mai ales prin imposibilitatea de a se obține din partea Germaniei asigurări că nu va furniza arme rebelilor.*

„Dacă se judecă după evenimentele din trecut și după atitudinea prezentă a guvernelor din Roma și Berlin, tactica lor de temporizare este nu numai gravă, dar extrem de primejdioasă“.

Ziarul EVENING STANDARD anunță că reprezentanți ai forțelor militare guvernamentale și rebele spaniole, aflați actualmente în Anglia, ar căuta să cumpere cât mai multe avioane pentru a le întrebuința în războiul civil. In multe cazuri ei ar fi oferit până la 5.000 lire sterline, în bani lichizi, pentru un avion de transport, de tipul „Dragon“, de ocazie, adică 1.000 lire peste prețul normal al acestor aparate.

Emisarii spanioli refuză să cumpere avioane mici, cu un singur motor.

Ziarul mai adaugă că ei n'au putut până acum să cumpere multe avioane, de oarece importanța luată în acest sezon de traficul aerian, obligă companiile britanice să utilizeze toate avioanele disponibile.

Presa germană.

Ziarele germane din această săptămână au urmărit deaproape și cu sporit interes, evenimentele din Spania, păstrând aceeași atitudine de simpatie pentru acțiunea

revoluționarilor naționaliști spanioli de sub conducerea generalilor Mola și Franco.

„Astfel, DEUTSCHE ALLGEMEINE ZEITUNG, din 6 August, comentând propunerile franceze, făcute Angliei și Italiei, pentru păstrarea neutralității față de evenimentele din Spania tulburată, scrie:

„Anglia pretinde, cu drept cuvânt, ca și Rusia sovietică, să convie la păstrarea neutralității față de Spania. Și de asemenea este foarte întemeiată și părerea că nu numai Franța și Anglia să se lege la menținerea neutralității, ci și Italia, Germania și Rusia. Dar, efectiv și sincer, dacă într'adevăr pornirea lor e sinceră, atunci când toți sunt îngroziți de atâta vărsare de sânge între frați și oameni. Înțelegerile parțiale n'au nicio eficacitate.

„Dacă-i vorba de evitarea unei conflagrațiuni europene, apoi toată lumea să contribuie printr'o sinceră neutralitate, suportând consecințele“.

BELINER TAGEBLATT din 6 August scrie:

„Anglia se teme ca butoiul cu praf de pușcă din Spania să nu incendieze toată Europa. De aceea îngrijorarea britanică e nu numai legitimă, dar și convingătoare pentru celelalte State.

„Acum e prilejul ca toate Statele hotărâtoare ale Europei să dovedească într'adevăr și cu fapte, nu numai cu vorbe, cât de dragă le e pacea Europei, și, luând pildă dela înfrățirea olimpică dela Berlin, unde bunăînvoire între popoare a domnit strălucit, să se înfrățescă, zădărniciind măcelul din Spania“.

FRANKFURTER ZEITUNG din 6 August se întreabă în editorial dacă „mai există Pirineii“, și în comentariul, pe care-l face, ajunge la următoarele considerații:

„Expunerea d-lui Delbos, în Consiliul de Miniștri dela Paris, asupra evenimentelor din Spania și a neutralității propuse de Franța, conține desigur elemente valoroase de politică externă voitoare de pace, dar ce folos că vorbele sunt desmintite de fapte, de furniturile de arme, muniții și avioane franceze, care trec Pirineii, care parcă n'ar mai exista.

„Cu toată tăgăda guvernului francez, că nu s'au îngăduit asemenea furnituri pentru Spania, Pirineii sunt mărturie de ce material de război îi străbate din vecina Franța sau îi disprețuște în sbor“.

Ziarele germane din 7 August protestează unanim împotriva guvernului spaniol, care n'a împiedecat pe teroristii lui să curme vieța celor șapte germani, care se apropiiau într'un auto de Pirinei, cu gândul nevinovat de-a se înapoia în patrie. Germania a cerut reparație guvernului spaniol prin consulul ei dela Barcelona.

Dar DEUTSCHE ALLGEMEINE ZEITUNG, VÖLKISCHER BEOBACHTER și BERLINER TAGEBLATT adaugă din partea Partidului Național-Socialist:

„Intreg poporul german se închină îndoliat în fața acestor noi jertfe căzute din vina comunismului și vom ști să-i răsbunăm.

„Ticăloșia dela Barcelona, uneltită de comuniști, va costa scump“.

BERLINER TAGEBLATT din 8 August subliniază intervenția guvernului britanic, făcută pe lângă guvernele spaniole din Madrid și Burgos pentru respectarea neutralității și suveranității Gibraltarului englez.

„Dacă la Londra, scrie ziarul, nu se bruschează situația, deocamdată, e fiindcă se așteaptă o înțelegere a marilor puteri, care să pue efectiv capăt măcelului frățesc din

Spania și fiindcă se crede într'un sfârșit apropiat al ostilităților, ca să se evite complicațiunile dezastruoase“.

GERMANIA din 8 August scrie: „Spania a fost cuprinsă de flacărele roșii ale comunismului, distrugătoare de civilizație. O intervenție europeană solidară e acum necesară“.

BERLINER BÖRSEN ZEITUNG din 8 August ocupându-se de evenimentele sângeroase din Spania scrie între altele:

„Evenimentele din Spania, care au început să îngrijoreze toate țările europene, dar, în special marile puteri, au propus serioase preocupări politice în sânul guvernelor: britanic, francez și italian, și, firește, bucurie în sânul sovietelor rusești, care activează puternic pentru reușita guvernamentalilor comuniști spanioli.

„Dar, Anglia pare cea mai îngrijorată de norii spanioli, care au început să întunece orizontul britanic. Se simte aceasta din atitudinea presei engleze, care a și început să se alarmeze pentru Gibraltar, ca și de neacțiunea mai categorică a guvernului britanic, învinuit că stă cu brațele încrucișate, speculând, ca și în cazul conflictului italo-abisinian, situația și umblând, cum se zice, după doi iepuri. Prudența aceasta s'a dovedit, nu întotdeauna mama înțelepciunii, mai ales în politica de acțiune“.

Același ziar, cu aceeași dată, vorbind de atitudinea Italiei față de evenimentele din Spania, scrie:

„Mussolini are și în chestia conflictului spaniol o atitudine categorică, așa precum a avut-o și în lupta contra Abisinie. Este o ținută de energie și de frondă, care îi confirmă trecutul și face poate să alunge șovăiala din sânul altor guverne hotărâtoare ale Europei, sau cel puțin să le împiedice dela acțiuni primejdioase pentru pacea europeană, cum e, de pildă, cazul guvernului francez, care a fost chemat oarecum „la ordine!“ de Mussolini prin inițiativa neamestecului, cu semnarea și angajamentul tuturor interesatilor. Germania înțelege pe Mussolini și i se alătură, fiindcă deviza ei și a Führerului este atitudinea francă și netă!“.

FRANKFURTER ZEITUNG din 9 August ocupându-se de debaterile politice din sânul consiliului de miniștri francez, privitoare la propunerile de păstrarea neutralității față de sfâșierile fratricide din Spania, scrie între altele:

„Discuțiile au fost aprinse și aprige. Două ore a trebuit Delbos să lupte cu socialiștii din cabinet, ca să-i potolească, nu să-i convingă. Divergența de păreri e considerabilă, fiindcă politica înțelepciunii și moderațiunii își cată drum să potolească pe frontiştiile populari dela o acțiune pripită și păgubitoare, care poate pune în primejdie chiar interesele cele mai mari și deci permanente ale Franței“.

BERLINER BÖRSEN ZEITUNG din 9 August, subliniind importanța răspunsului d-lui Mussolini la invitația de neutralitate franceză, scrie:

„Intrebările puse de Duce lui Leon Blum, au avut darul să tulbure armonia aparentă a guvernului francez, fiindcă Mussolini face politică de realități, de realități politice, practice și nu se lasă dus de vraja vorbelor frumoase în politică.

„Dovadă că răspunsul lui Mussolini a plăcut și Angliei, este că guvernul britanic a cerut realizarea unei unanimități de aplicare strictă a neamestecului în treburile spaniole.

„Leon Blum și adepții săi vor trebui să înfrângă strigătele comuniștilor frontului său popular, care cer fă-

țiș sprijinirea guvernului spaniol cu toate mijloacele. În lupta lui contra naționaliștilor.

„Cu intrigi și ipocrizie nu se mai poate trăi în politica europeană, fără primejdia incendierii bătrânului continent, așa doritor de pace“.

Presa sovietică.

Făcându-se ecou al adunărilor de protest, organizate în Uniunea Sovietică, împotriva sprijinului pe care rebelii spanioli l'ar primi din străinătate, presa sovietică publică, în fiecare zi, dări de seamă asupra întrunirilor care au loc în diferite părți ale Uniunii Sovietice, și în timpul cărora se adună fonduri destinate „apărării poporului spaniol împotriva ucigașilor fasciști și a intervențiilor“.

Astfel, PRAVDA din 4 August, scrie:

„Fasciștii germani și italieni, care sprijină pe reacționarii spanioli, vor să creeze un nou focar de războiu în Europa și Africa de Nord. Iată de ce lupta dusă de muncitorii și țărani spanioli, care își apără republica democratică, își apără Spania liberă și indivizibilă, este o luptă pentru pace.

„Muncitorii din Franța, Anglia, Statele-Unite și din alte State capitaliste, își ridică glasul pentru apărarea fraților lor din Spania. Ei cer ca guvernele lor să dea un ajutor direct guvernului spaniol și să împiedece furnizarea cu arme a generalilor fasciști.

„Milioane de muncitori din Uniunea Sovietică și-au exprimat indignarea și au protestat împotriva intervențiilor fasciști. Ei trimit salutul lor frățesc poporului spaniol și îi doresc izbândă în lupta împotriva trădătorilor patriei și a incendiatorilor, dușmani ai păcii și ai libertății.

„Glasul popoarelor din puternica Uniune Sovietică va fi auzit în întreaga lume“.

În numărul său din 5 August, PRAVDA scrie:

„Clasa eroică a muncitorilor din Spania, precum și masele ei muncitoare, luptă nu numai pentru ordinea republicană, ci și pentru libertatea și independența Spaniei. Ei apără împotriva rebelilor, atât dreptul lor de muncă, cât și opera păcii în întreaga Europă, în întreaga lume. Proletariatul internațional, muncitorii din lumea întreagă vor sprijini pe lucrătorii și țărani spanioli în lupta pe care aceștia o duc. Intrigile provocatorilor fasciști din Germania și din alte țări, trebuie respinse“.

Carol Radek publică în IZVESTIA cu data de 4 August, un lung articol, intitulat: „Incendiarii războiului, prepară intervenția împotriva revoluției spaniole“, în care, în legătură cu știrile apărute în presa din mai multe State europene, despre amestecul conducerii comuniste din Uniunea Sovietică, în evenimentele din Spania, spune următoarele:

„Presa burgheziei din întreaga lume nu poate să privească cu simpatie, acum în secolul XX, lupta pentru lichidarea feudalismului, pentru că se teme că stărpirea feudalismului în secolul XX, va atrage după sine înăsprirea luptei împotriva bancherilor. Indiferent dacă eroii contrarevoluției spaniole înoată în noroi, speculă, corupție, aceasta nu se observă. Cine mai poate distinge, în țările cele mai pioase, un speculant, de un capitalist „cinstit“? Cum pot să nu tremure paraziții capitalismului în descompunere, văzând cum masele populare suprimă pe paraziții feudalismului descompus? Iată de ce TIMES care cunoaște istoria și știe ce reprezintă acea Spanie care a ridicat acum răscoala

împotriva guvernului legal democratic, nu se sfiște să repete minciunile și calomniile presei fasciste din Germania și Italia, despre „mâna Moscovei“, care ar fi dirijat masele populare din Spania.

„Profitând de teama pe care o au clasele dominante din întreaga lume în fața oricărei revoluții, fasciștii germani și italieni, pregătesc intervenția împotriva revoluției spaniole, ceea ce le va mări șansele succesului acțiunii de pregătire a unui nou războiu mondial de reîmpărțire a lumii.

„Ei strigă despre intervenția sovietică cu toate că știu cât de departe este Spania de U. R. S. S. și nu pot să dea nici măcar numele vreunui demnitar sovietic, care s'ar fi găsit în Spania. Sgomotul pe care îl produc, este făcut în scopul de a masea propriile pregătiri de intervenție.

„Proletariatul, țărani cehozici și intelectualitatea muncitoare din U. R. S. S. și-au exprimat prin adunări grandioase marea lor simpatie pentru masele populare Spaniole, care cu armele în mâini rezistă în fața bandelor fasciste, ce încearcă să înecă în sânge libertatea Spaniei.

„Lupta împotriva fascismului spaniol este în aceiași timp o luptă pentru pace și împotriva încercărilor fascismului german și celui italian de a profita de această răscoală pentru întărirea pozițiilor lor în lume. Glasul societății sovietice se unește cu glasul masele populare din întreaga lume“.

Același ziar cu, data de 6 August, se ocupă de poziția Angliei față de evenimentele din Marea Mediterană, trăgând următoarele concluzii:

„În fața nouilor dificultăți și primejdii, care au apărut în ultimul timp, Imperiul Britanic caută salvarea în înarmări forțate în toate domeniile. Acest factor de bază al politicii actuale a Britaniei lasă să se înțeleagă mult din toate manevrările complicate și uneori în aparență contradictorii ale diplomației britanice. Multe din aceste momente de aparență ezitare se pot explica prin nevoia de a câștiga timpul“.

Prevestind victoria finală a guvernului dela Madrid, ziarul ECONOMICESCAIA JIZNI din 6 August spune:

„În această luptă gigantică, în care se varsă râuri de sânge al celor mai buni fii ai Spaniei muncitorești, victoria poporului spaniol, sprijinit de muncitorii din întreaga lume, va fi o victorie a păcii“.

Ziarul ZA INDUSTRIALIZAȚIIEU abordează în numărul său din 4 August aceeași chestiune a intervenției germane în evenimentele din Spania, scriind între altele:

„Berlinul crede că înfrângerea guvernului spaniol, care este de altfel și în interesul fascismului italian, va constitui o lovitură puternică, ce se va da atât acțiunii frontului popular din Franța cât și mișcării, ce se desvoltă tot mai mult, a frontului popular din Grecia, Bulgaria, România și din alte țări“.

„Fascismul german s'a erijat astăzi în jandarmul reacțiunii europene, grupând în jurul său toate forțele întunecate ale războiului și ale imperialismului. Împotriva acestui jandarm al reacțiunii europene se strânge frontul larg de apărare a poporului spaniol“.

Presa elvețiană.

JOURNAL DE GENEVE din 9 August scrie în legătură cu acordul de neintervenție față de Spania, propus de Quai d'Orsay Angliei, Germaniei și Italiei.

„Franța are tot interesul ca nici Berlinul nici Roma să nu intervină în peninsula, dar, pentru aceasta este necesar să se obțină atât dela U. R. S. S. cât și dela Frontul

popular francez și dela Internaționala a III-a, angajamentul de a respecta la rândul lor această neutralitate, pe care o proclamă indispensabilă.

„Răspunsul Romei nu lasă nicio îndoială în această privință.

„Neutralitatea militară, adică refuzul de a furniza arme, avioane civile etc., trebuie completată pentru a fi efectivă, de o neutralitate financiară.

„Subsidiiile constituie ea și expedierea de muniții, o intervenție în favoarea uneia din părțile în luptă.

„Mai mult, o neutralitate scrupuloasă presupune nu numai o neutralitate morală care împiedică exprimarea simpatiiilor, dar totdeodată interdicția unei propagande generale bine organizate în favoarea unuia dintre beligeranți.

„Este mai anevoios decât se crede în genere, de a păstra o neutralitate sinceră, fără a renunța la opinia sa.

„Dacă Franța vrea să evite partenerilor săi pretexte de a se sustrage neutralității, este indispensabil ca ea însăși să respecte această neutralitate în modul cel mai strict.

„Intrebarea se pune însă de a ști dacă guvernul său este capabil de a-și impune voința frontului popular, sau dacă nu ascultă mai mult de ordinele sale.

„In ce privește poziția Germaniei și a Italiei, una și alta, văd în războiul civil spaniol, prilejul de a-și procura un punct de sprijin în occident, sau dacă întreprinderea se dovedește irealizabilă, de a obține, în schimbul renunțării lor la intervenție, foloase importante aiurea. De aceea, Parisul și Londra manifestă îngrijorare.

„Cât despre Italia, ea nu uită că coasta Africii, cea mai apropiată de teritoriul ei, este în mâinile Franței. Chestiunea Tunisiei nu este acută în momentul actual, dar ea poate renaște dintr-o zi într-alta.

„Din nefericire pentru ea, Franța, posedă un guvern a cărui politică internă domină toate actele sale: D. Yvon Delbos, ministrul afacerilor străine, face eforturi meritabile pentru a se elibera de considerațiunile meschine de partid.

„Cu cât luptele sălbatice se vor prelungi în Spania, cu atât situația internațională va deveni mai complexă și plină de primejdii.

„Cu tot caracterul lui rezervat, răspunsul Italiei a adus oarecare destindere: acceptarea în principiu a neutralității nu este lipsită de valoare.

„Aparține Quai d'Orsay-ului, să recunoască astăzi, ceea ce este justificat în rezervele Italiei.

„Parisul are datorita de a acționa, nu numai la Londra, la Berlin, la Roma și la Lisabona, ci și la Moscova,

a cărei amicitie compromițătoare paralizează odată mai mult activitatea lui diplomatică“.

Presa Vaticanului.

Ziarul OSSERVATORE ROMANO, oficiosul Vaticanului, din 10 August, anunță că Sfântul Scaun a protestat energic pe lângă guvernul din Madrid, împotriva sacrilegiilor săvârșite asupra bisericilor și credincioșilor.

OSSERVATORE ROMANO anunțând acest demers al Sfântului Scaun, scrie:

„Toți oamenii cinstiți așteaptă ca guvernul din Madrid să intervină pentru a pune frâu exceselor atât de dureroase, sau cel puțin să deplângă, în mod public, actele de sacrilegiu, despărțind deschis răspunderea sa de răspunderea autorilor acestor acte“.

Oficiosul Vaticanului amintește omorârea clericilor și călugărilor, distrugerea bisericilor și mănăstirilor și constată că toate acestea trebuiau să ducă la un protest al Sfântului Scaun.

„Chiar dacă se admite că guvernul din Madrid are greutăți în a reprima aceste excese ale unor elemente pe care el însuși le-a înarmat, nu trebuie să se uite că Sfântul Scaun a atras atenția și într'un trecut nu prea îndepărtat, asupra violențelor săvârșite în Spania împotriva bisericii. Demersurile Sfântului Scaun n'au căpătat până acum satisfacție“.

OSSERVATORE ROMANO încheie, invitând pe drept credincioși să înnulțească rugile lor pentru revărsirea dreptății și păcii în Spania.

Presa bulgară.

SLOVO din 7 August, ocupându-se de evenimentele din Spania, scrie:

„Noua tactică spre care tindeau Kominternii în anul 1932, a fost definitiv aprobată de Stalin, în cursul celui de al VII-lea Congres al Internaționalei a III-a, dela Moscova. Avantajele acestei tactici sunt evidente. Pe când comunismul atacă deschis ordinea contemporană, el era pretutindeni învins. Marele avantaj al tacticii noi comprimată în formula „frontul popular“, constă în faptul că în pregătirea revoluției sociale comunismul își asigură participarea puterilor străine, așa că nu este obligat să scoată cu mâinile sale castanele din foc. Cu un capital relativ mare, poate face un comerț mare. De pildă: Franța, Spania, Grecia. Acolo poate repurta succese“.

SITUAȚIA POLITICĂ DIN GRECIA

Presa greacă.

Toate ziarele grecești din 10 August, relevă măsurile sistematice luate de guvern în favoarea clasei muncitorești sărace și a tinerimei.

Ziarele liberale PATRIS și HIMERISSIOS KYRIX, aprobă intenția guvernului de a crea centre muncitorești după modelul burselor de muncă.

Aceleași ziare, ca și altele dealfel, declară că toți grecii sunt consternați de revelațiile asupra propagandei comuniste.

Ziarul PATRIS scrie:

„Va trece numai puțin și nu vom mai avea comuniști în armată, marină și poliție. Toate clasele conservatoare care constituie Grecia ar fi devenit sclavele bolșevismului dacă acțiunea comunistă ar fi reușit“.

Ziarul liberal ETHNOS scrie că toți cetățenii greci trebuie să sprijine acțiunea guvernului național.

PROIA, KATHIMERINI și toate celelalte ziare scriu în același sens.

Presa elenă din 12 August continuă să comenteze discursul primului ministru Metaxas, care a fost transmis prin posul de radiofuziune.

ELEFTHERON VIMA scrie: „Președintele consiliului a avut perfectă dreptate atunci când a îndemnat tinerimea elenă să revină la vechile idealuri naționale. Teoriile internaționalismului duc la disolvare și la pierirea Patriei tocmai în clipele când poporul elen are nevoie de toată unitatea sa pentru a duce la bun sfârșit misiunea sa istorică. Natural, luptele și sacrificiile sunt necesare, mai ales pentru tinerime. Este imposibil să se realizeze un ideal nobil fără vreun sacrificiu. Tinerimea noastră să dea ascultare cuvintelor primului ministru și să pună în aplicare îndemnul său pentru ca să reîntre pe calea favorabilă propășirii Greciei“.

Ziarele PROIA, ELLINIKON MELLON, ELEFTHERA GNOMI, AKROPOLIS, KATHIMERINI, ETHNOS și ESTIA, ca și altele, publică comentarii identice

Presă franceză.

LA RÉPUBLIQUE din 6 August, sub semnătura lui Pierre Brossolette, scrie despre evenimentele din Grecia, că „revenirea regelui George n'a adus acea lungă perioadă de liniște pe care o aștepta toată lumea“.

După ce face un scurt istoric al evenimentelor care au precedat restaurația, arată că: „nici voința regelui de a nu se încorpora vreunui clan, nici dispariția marilor șefi de partide, n'au contribuit la o destindere politică. De asemeni în Camera greacă se ajunsese la paradoxala situație ca arbitrajul între blocul liberal și cel populist, să fie exercitat de către cei 16 comunisti“.

Ocupându-se de caracterul actualei mișcări, d-l Brossolette scrie:

„Sunt deja câteva luni de când am avut prilejul să semnez aici chiar, că în cursul tuturor acestor lupte între clanuri rivale, partidele și guvernele grecești au uitat totdeauna în mod deplorabil că există în țara lor un proletariat muncitoresc în mizerie și că prima lor grijă trebuia să fie de a-i îmbunătăți soarta. Dimpotrivă, l-au lăsat să se infunde în mizerie și să desnădăjduiască în revendicările sale, în așa măsură, încât revolta împotriva refuzurilor care îi erau veșnic opuse, devenea inevitabilă.“

„Aceasta este revolta la care asistăm.“

„Sindicatul muncitoresc, obosit de atâta așteptare, au declarat greva generală“.

Criticând acțiunea guvernului Metaxas, declară că acesta „nu s'a ostenit nici să înțeleagă aspirațiile legitime ale muncitorimii, nici n'a izbutit să aplaneze conflictul, cu tact și cu sânge rece. Se înșeală dacă crede că prin dictatură va soluționa această problemă“.

D-l Brossolette încheie astfel:

„Guvernul grec s'ar înșeala dacă ar socoti că se reprimă o mișcare muncitorească tot ca și o insurecțiune pornită de un clan politic. De rândul acesta nu asistăm la o insurecție a ambiției, ci la o revoltă a foamei.“

„Este mult mai grav și mai semnificativ“.

LE TEMPS din 7 August, analizând evenimentele politice din Grecia, scrie între altele că: „În realitate generalul Metaxas, instituie un guvern de dictatură grație, căruia concentrează în mâinile sale toate puterile, sub controlul unice al Suveranului“.

Examinează apoi cauzele care au determinat această stare de lucruri și după ce arată că Grecia a fost sortită

după războiu să sufere din pricina unui lung șir de revoluțiuni și reacțiuni, adaugă:

„Se putea crede, că în sfârșit, prin revenirea Regelui George II. Grecia își regăsise oarecum stabilitatea politică. Această reînnoire părea că trebuie să-i reconecteze pe toți elenii în același efort de redresare națională“.

Autorul articolului face elogiul efortului depus de Rege pentru a se menține deasupra spiritului de partid, și arată rezistențele pe care le-a întâmpinat Suveranul:

„Monarhiștii vechi, încercau tristețea de a vedea că restaurarea nu se făcea numai în folosul lor; populistii, partizanii ai lui Tsaldaris se arătau dezamăgiți de a nu vedea atribuindu-li-se primul rol într'un regim la a cărui izbândă au contribuit atâta; liberalii și republicanii raliți, stăruiau în neîncredere; în sfârșit, generalul Condylis, care se impusese la conducerea Statului, vedea puterea scăpându-i din mâini“.

„Toate acestea au determinat o extraordinară confuziune politică în mijlocul căreia noul regim s'a organizat de bine de rău. Tromul restaurat părea singura realitate solidă care subsista în această enormă învălmășeală de pasiuni deslănțuite“...

În continuare trece apoi la examinarea situației actuale, scriind:

„Sunt două fapte care se disting bine în criza de azi. Într-întâiu: imposibilitatea pentru d. Metaxas de a continua să guverneze cu o Cameră în sânul căreia nu există o majoritate statornică, și al doilea: dezvoltarea agitației comuniste care implică într'adevăr o primejdie de revoluție“.

„Președintele consiliului a luat oare ca pretext agitația sindicalistă pentru a scăpa de un Parlament care, în Octombrie se pregătea să-l răstoarne, sau a trebuit să îndepărteze orice control parlamentar, pentru a avea mâinile libere, spre a preîntâmpina primejdia imediată a unei revoluții sociale?“.

„Din pricina dispariției adevăraților șefi, partidele manevrează fără nicio coeziune. D. Metaxas speră că viitoarele alegeri — Venizelos, Condylis, Tsaldaris, ne mai figurând pe scena politică — vor fi favorabile mișcării naționale pe care d-sa dorește s'o promoveze“.

„Lucrul îngrijorător este amenințarea creată de agitația comunistă. Această amenințare are de altfel un aspect de care opiniunea internațională nu poate să se desinterezeze, căci faptul că în această clipă comunismul revoluționar se afirmă cu forță la cele două extremități ale Mediteranei în Spania și în Grecia, trebuie să dea de gândit“.

„Președintele consiliului a făcut apel la toți elenii, care își iubesc patria și care vor s'o libereze de tirania demagogilor și a elementelor revoluționare“. Se vede deci felul în care d. Metaxas înțelege să pună chestiunea, și este de temut că și Grecia se găsește în fața conflictului între cele două mistici — mistica revoluționară și mistica autoritară — care în vremea noastră, agită atât de profund întreaga viață internațională“.

Presă germană.

Inercarea comunistă din Grecia de a tulbura ordinea publică, prin greva generală și reprimarea ei de către guvernul d-lui Metaxas, prin instituirea stării de asediu și a censurii, au fost subliniate de presa germană cu atenție.

Ziarele germane din 7 și 8 August, după ce istorisesc evenimentele produse și publică declarațiile primului ministru grec, d-l Metaxas, scriu:

„Pilda dela Athena, care dovedește o energie și o voință de om patriot,—este nu numai îmbucurătoare, dar

și liniștitoare pentru pacea europeană, subminată în toate părțile de neastâmpăratul bolșevic. După evenimentele din Spania, era nevoie de o asemenea pildă, ca să învețe, cine mai are de învățat“, precum încheie VÖLKISCHER BEOBACHTER.

FRANKFURTER ZEITUNG din 9 August, ocupându-se de situația din Grecia, scrie între altele:

„Când d. Metaxas, primul-ministru al Greciei regale azi, a avut dovada uneltirilor sovietice, care pregăteau uciderea tuturor miniștrilor greci, s'a dus la Rege și i-a cerut libertatea să poată lua măsuri severe pentru înăbușirea ticăloșiei, și Regele, înțelept, a înțeles și a sprijinit acțiunea binefăcătoare a guvernului elen.

„Infrângerea comuniștilor în cele mai infame ale lor planuri și restabilirea ordinii în Grecia, prin acțiunea severă și rapidă a guvernului grec, au produs bucurie în toate țările de ordine. S'a evitat Europei spectacolul în-

grozitor al măcelului și distrugerilor, pe care comuniștii l-au încercat și în Grecia, precum îl încearcă pretutindeni, unde găsesc slăbiciuni“.

Presa elvețiană.

DER BUND cu data de 8 August ocupându-se de recentele evenimente din Grecia, scrie într'o corespondență din Atena:

„Grecii sunt din fire politicieni ai realităților. Acest popor nu poate fi entuziasmat pentru idealuri, ci numai pentru fapte. În cazul când regele George este în stare să dea aceste fapte, atunci poate că va găsi entuziasmul care actualmente mai lipsește“.

Cu data de 7 August BASLER NACHRICHTEN, scrie:

„Experimentarea regelui George cu „democrația regală“ a fost brusc întreruptă, poate chiar rezolvată“.

VIZITA GENERALULUI GAMELIN ÎN POLONIA

Presa polonă.

Organul guvernamental KURJER PORANNY din 10 August publică un prim articol entuziast, în legătură cu vizita apropiată a generalului Gamelin.

„Venind în Polonia, scrie ziarul, distinsul oaspe francez, va aduce cu el nu numai actul de amicitie al cercurilor superioare militare ale unei națiuni aliate, act care este extrem de drag și de scump inimilor poloneze — dar și acel capital al tradiției eroice franceze, care în piepturile poloneze trezește un ecou neîntrerupt, fiind un apel al amintirilor comune din trecut și un semnal de deșteptare pentru un drum comun, armonios și sigur în viitor.

„Generalul Gamelin va fi înconjurat în Polonia, de inimi pline de respect și iubire pentru Franța. El va fi salutat de un popor conștient de importanța unor legături de amicitie cât mai strânse cu marea noastră aliată din Apus“.

Ziarele de opoziție: WIECZOR WARSZAWSKI, GONIEC WARSZAWSKI și A. B. C., salută, în termeni foarte călduroși vizita generalului Gamelin.

Toată presa polonă din 12 August, salutând vizita generalului Gamelin, îi consacră comentarii politice deosebit de interesante și semnificative.

„Astfel, oficiosul GAZETA POLSKA scrie între altele:

„După cele două vizite, a lui Barthou în 1934, a d-lui Laval în 1936, care aveau caracter politic, se produce acum o vizită militară la fel de prețioasă. Alianța defensivă polono-franceză, face ca o colaborare cât se poate de dorită între cercurile militare conducătoare să apară ca absolut de înțeles, normală și evidentă. De aceea, și contactul între statele majore ale armatei franceze și polonă este un fenomen cu caracter permanent“.

GAZETA POLSKA respinge interpretările unor ziare străine care au atribuit vizitei generalului Gamelin un caracter de senzație politică, depășind caracterul strict bilateral al alianței polono-franceze.

„Nu poate fi vorba de o modificare a liniilor conducătoare ale politicii polone, în care alianța cu Franța a ocupat și ocupă și azi un loc ce corespunde importanței celor două țări. Vizita generalului Gamelin prezintă prin ea însăși, fără a adăuga accesorii senzaționale, o importanță suficientă ca un contact personal al șefilor supremi în domeniul apărării naționale a Poloniei și Franței. În prezența schimbărilor rapide și profunde ce se produc în Europa după războiu, schimbul de vederi direct între personalitățile de răspundere este necesar pentru ca alianțele și acordurile să fie conforme exigențelor vieții. De aceea, știrea despre sosirea în Polonia a generalului Gamelin și proiectul unei vizite apropiate a generalului Rydz Smigly la Paris, au fost primite cu o bucurie sinceră și cu o mulțumire profundă de opinia publică polonă“.

Ziarul guvernamental EXPRESS PORANNY, scrie: „Salutăm cordial pe generalul Gamelin, în capitala noastră, și pentru motivul că alianța polono-franceză ne este nouă tuturor deosebit de prețioasă și se întemeiază pe baze solide. Vizita generalului Gamelin prezintă un caracter militar și scopul ei este să mențină un contact strâns între comandamentele polon și francez“.

KURJER POLSKI, organul industriei grele, ca și oficiosul opoziției de dreapta, WARSZAWSKI DZIENNIK NARODOWY, comentează favorabil vizita. Acest din urmă ziar, scrie între altele, că „opinia publică poloneză n'a încetat niciun moment de a considera alianța cu Franța ca unul din cei mai importanți factori ai politicii externe poloneze și a cerut întotdeauna o politică în conformitate cu această alianță“.

Presa franceză.

Ocupându-se de vizita pe care o va face încurând generalul Gamelin în Polonia, LE PETIT PARISIEN din 8 August, scrie între altele:

„Niciodată nu a încetat să existe o colaborare foarte activă între statele-majore francez și polon, fapt, care justifică cu prisosință această vizită, care va dura cinci zile.

„Este de prevăzut că în cursul șederii sale la Varșovia, generalul Gamelin va avea cu șeful marelui stat-major polon mai multe întrevederi, în cursul cărora problemele militare franco-polone vor face obiectul unui examen general aprofundat“.

LE JOURNAL din 9 August, sub semnătura lui Saint-Brice, scrie următoarele:

„Șeful de stat-major al armatei noastre, generalul Gamelin, se va duce la Varșovia pentru a întâlni pe colegul său polonez iar generalul Rydz-Smigly va veni în persoană la manevrele noastre.

„După această vizită vor fi surprinși numai aceia care susțin că alianța germano-polonă a desfășurat complet alianța franco-poloneză.

„Au susținut totdeauna contrariul: polonezii au susținut totdeauna alianța cu Franța.

„Singura critică care se poate aduce este că Polonia contează prea mult pe Franța fără a da garanții reciproce.

„Publicitatea care se face dovedește importanța politică a vizitei generalului Gamelin.

„Vizita arată că polonezii sunt cu totul liberi de a afirma în fața Germaniei legăturile care îi unesc cu Franța“.

Inarmarea Germaniei obligă Polonia ca și Franța să-și revadă întreg armamentul.

„In ceea ce privește motorizarea este mult de făcut.

„Generalul Rydz-Smigly a reorganizat armata Poloneză, are mâini libere, deoarece a devenit adevăratul arbitru al puterii, dobândind moștenirea generalului Pilsudski.

Această înaltă poziție întărește importanța întrevederii ce o va avea cu generalul Gamelin.

Presa cehoslovacă.

PRAGER TAGBLATT, cu data de 9 August, ocupându-se de vizita generalului Gamelin la Varșovia, arată că „această vizită nu este numai o chestiune a Poloniei și a Franței, ci poate deveni un eveniment foarte important cu privire la pacificarea Europei“.

PROBLEME EUROPENE

ACORDUL GERMANO-AUSTRIAC

In numărul din 9 August, NEUE ZÜRCHER ZEITUNG, sub titlul: „Viena, Roma și Berlin“, publică o corespondență din Viena, în care scrie:

„Normalizarea raporturilor austro-germane, pentru a cărei realizare practică va mai fi nevoie de multe luni, s'a produs sub puternica presiune italiană.

„Național-socialismul austriac a devenit ceva local și va mai cauza îngrijorări cabinetului vienez, dar din cauza priorității politicii externe, nu va putea schimba esențial sistemul guvernamental“.

POLITICA EXTERNĂ A ANGLIEI

In numărul din 9 August, NEUES WIENER JOURNAL publică un articol al fostului maior Rössel-Majdan, în care scrie, între altele:

„Anglia trebuie să aleagă. De o parte se află Franța, bolșevismul și prăbușirea Imperiului Britanic, de partea cealaltă se află Italia, ordinea europeană și consolidarea Angliei.

„Menținerea Imperiului Britanic este legată de menținerea noului imperiu roman și amândouă de unirea Europei și eliberarea ei din haosul bolșevic“.

POLITICA EXTERNĂ A U. R. S. S.

In numărul din 8 August, PESTER LLOYD, sub titlul: „Politica externă a Rusiei“, scrie:

„Nici Franța nu a susținut cu atâta energie ideia „securității“, precum este actualmente susținută de Rusia.

Toate metodele de aplicare îi sunt deopotrivă de importante: Inarmarea ea și încheierea de pacte de asistență mutuală.

„Deziza sub care se face această politică este: Indivizibilitatea păcii.

„Activitatea diplomatică a d-lui Litvinov este numai expresia exterioară a acestei idei.

„Rusia nu trebuie să lipsească nicăeri, unde se încheie o convenție diplomatică în Europa.

„Grija principală a Rusiei este, că Statele Europei Apusene ar putea soluționa conflictele lor diplomatice fără Rusia.

„Va să zică și-ar asigura frontierele, fără să includă asigurarea frontierelor rusești. De aceea Rusia se oferă în mod atât de accentuat ca partener. Ea crede în teoria ei despre necesitatea războiului; prin urmare propria obligație și asistența mutuală nu înseamnă pentru ea o povară suplimentară, iar ajutorul celorlalți rămâne un câștig“.

UNGARIA ȘI POLITICA EUROPEANĂ

DIE ZEIT din Praga, cu data de 8 August, sub titlul de mai sus, scrie, într-o corespondență din Budapesta:

„Acordul austro-german a fost bine primit în Ungaria. Cum prin acest acord s'a înlăturat orice preponderență a Italiei, tot astfel s'a asigurat simultan drumul de evoluție a politicii externe maghiare. Iar la rândul ei, această siguranță facilitează poziția Ungariei față de vecinii ei.

„Nu trebuie să ne așteptăm că atmosfera mai calmă

va deveni amicală. Tensiunea este prea mare. Raporturile corecte cu România sunt umbrite de veșnica grijă cu privire la dezvoltarea puternicului maghiarism la frontieră și în Transilvania.

„Incercările de apropiere făcute de Belgrad și Budapesta au dus la o micșorare importantă a fricțiunilor reciproce, creind o atmosferă care permite trecerea conversației la realizarea apropierii“.

CHESTIUNI MONDIALE

JAPONIA ȘI MAREA BRITANIE

Sub titlul de mai sus marele cotidian londonez THE TIMES, din 8 August, ocupându-se în editorialul său de raporturile dintre Japonia și Marea Britanic, scrie între altele:

„Se pare că Japonia caută o apropiere de Anglia. În acest sens ziarul japonez ASAHI, publică o serie de propuneri oficiale care ar putea servi drept bază de discuție“.

TIMES face apoi o analiză a situației din Japonia.

„Armata este leală, dar reacționează violent atunci când nu i se recunosc anumite drepturi și tradiții. Politica de înarmare impusă de cercurile militare, au dezvoltat o industrie care înghite sume enorme. Guvernul se găsește acum într'o dilemă: ori continuă și riscă să ajungă la faliment, ori încetează și riscă să mărească șomajul. Acesta din urmă este sporit și de limitarea exportului care se isbește de protecționismul celorlalte Țări.

„Din punct de vedere politic, Japonia și-a asumat sarcina stabilirii unei „păci“ în Estul Asiei, care se

traduce prin penetrațiunea ei în Nordul Chinei și în Mongolia Interioară. Ea se lovește însă de doi dușmani potențiali imediați: America și Rusia Sovietică. Cea mai interesată pare să fie cea din urmă. Cum teama domnește de ambele părți, tactica comună este așteptarea.

„În această situație o reînnoire a alianței anglo-japoneze este privită cu favoare la Tokio. Sunt însă obstacole, dintre care primul este faptul că o asigurare a Ministerului Afacerilor Străine japonez, poate fi caducă în urma unei acțiuni a Ministerului de Războiu.

„Totuș, termenii înțelegerii propuse de Tokio, sunt următorii: Anglia ar admite drepturile speciale ale Japoniei în Nordul Chinei și ar recunoaște Maud-chuko-ul, iar în schimb Japonia s'ar obliga să respecte integritatea teritoriului chinez, să mențină principiul porților deschise pentru produsele britanice și să observe tratatul naval din 1936“.

În încheiere autorul articolului își exprimă părerea că tratatul anglo-japonez ar sprijini mai curând comerțul japonez. Anglia nu-l poate semna însă decât cu condiția respectării suveranității chineze.